

Proovide võtmine linnugripi ja Newcastle'i haiguse laboratoorseteks uuringuteks

ANALÜÜSIMEETODID

Tekitaja uuringud	Meetod	Uurimismaterjal	Metoodika	Osakond	
Lindude gripi viiruse (M, H5, H7 ja/või N1 geenide) määramine	Real-time RT-PCR	<ul style="list-style-type: none"> Kuiv kloaagi-tampooniproov Lindude organid: kopsud ja trahhea Allantoisi vedelik 	5MA-TJ-63	Molekulaaranalüüs	
Lindude gripi, sigade gripi ja hobuste gripi M geeni määramine			5MA-TJ-67*		
Lindude gripi viiruse N8 geeni määramine			5MA-TJ-71*		
Lindude gripi viiruse N6 geeni määramine			5MA-TJ-89*		
Lindude paramüksoviirus-1 (APMV-1) ehk Newcastle haiguse viiruse L geeni määramine	Konventsionaalne RT-PCR ja sekvensanalüüs	<ul style="list-style-type: none"> Lindude organid: kops, neer põrn, aju, maks süda, soolestik Kloaagi-tampooniproov Allantoisivedelik 	5MA-TJ-3		
Lindude Newcastle viiruse patotüüpiseerimine			5MA-TJ-10*		
Lindude gripi viiruse patotüüpiseerimine			5MA-TJ-12*		
Newcastle haiguse viiruse isoleerimine ning identifitseerimine	Viiruse isoleerimine (VI) ja identifitseerimine	<ul style="list-style-type: none"> Ninanõre Trahhea nõre Kloaagitampooni proov Organite suspensioon 	5DV-TJ69		Viroloogia-seroloogia
Lindude gripi viiruse isoleerimine ning identifitseerimine			5DV-TJ-70		

* meetod akrediteerimata

Antikeha uuringud	Meetod	Uurimismaterjal	Metoodika	Osakond
Lindude gripi viiruse vastaste antikehade määramine	Hemaglutinatsioonihäbitseerimise (HAI) testiga	<ul style="list-style-type: none"> Seerum Plasma. 	5DV-TJ65	Viroloogia-seroloogia
Lindude gripi viiruse vastaste antikehade määramine	ELISA		5DV-TJ66	

Newcastle 'i haiguse viiruse vastaste antikehade määramine	HAI		5DV- TJ67	
Newcastle 'i haiguse viiruse vastaste antikehade määramine	ELISA		5DV- TJ68	

Analüüsimetod viiruse tuvastamiseks (VI ja/või PCR) valitakse sõltuvalt uuringu eesmärgist. Haiguskahtluse ja/või ebaselge uurimistulemuse puhul teostatakse alati ka viiruse tuvastamise teise analüüsimetodiga.

ANALÜÜSE TEOSTAV LABORATOORIUM

Kreutzwaldi 30, Tartu

PROOVIDE VÕTMINE, SÄILITAMINE JA SAATMINE

Proovide võtmine teostatakse võimalikult puhtalt.

Surmajärgselt võetavad proovid

- Hiljuti surnud või hukatud lind tervikuna või organproovid: ajukude, trahhea, kops, põrn, maks ja seedetrakt.

Elupuhuselt võetavad proovid

- Trahhea tamponiproov, kloaagi tamponiproov või roojaproov.
- Tamponiproovid võtta steriilse tamponiga, panna katsutisse.

Proovivõtu tampoone väljastab Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi Tartu labor.

Proovide pakkimine

- Iga linnu proovid pakkida eraldi puhtasse taarasse (nt plastkott, võimalusel kasutada soonsulguriga (minigrip) või traadiga suletavat plastkotti).
- Sooled ja seedetrakti sisu pakkida eraldi taarasse, et välistada nende kokkupuudet siseorganitega.
- Proov pakitakse lekkekindlalt. Eriti oluline on, et väline pakkematerjal on saastumata ning puhas.
- Iga pakend märgistatakse loetavalt.

Proovide laborisse saatmine ja säilitamine

- Organproovid ja korjused toimetatakse laborisse lühima võimaliku aja jooksul. Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures maksimaalselt 2 päeva või pikemaajaliselt -20 °C juures.
- Tamponiproovid toimetatakse laborisse lühima võimaliku aja jooksul. Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures.

Kaaskiri ja laboratooriumi teavitamine

- Koos proovidega saadetakse laborisse korrekselt täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt. Oluline on märkida kaaskirjale proovi võtmise täpne kuupäev ja kellaeg.

ANALÜÜSI TEOSTAMISE AEG

Real-time RT-PCR: kuni 5 tööpäeva

Konventsionaalne RT-PCR ja sekventsanalüüs: kuni 10 tööpäeva

Veterinaar- ja Toidulaboratoorium

VI ja identifitseerimine: kuni 21 päeva

HAI: kuni 14 tööpäeva

ELISA: kuni 5 tööpäeva

ANALÜÜSIMEETODID

Real-time RT-PCR: reaalaaja pöördtranskriptsiooni polümeraasi ahelreaktsioon

Konventsionaalne RT-PCR ja sekventsanalüüs: konventsionaalne pöördtranskriptsiooni polümeraasi ahelreaktsioon ja sekventsanalüüs

VI ja identifitseerimine: viiruse isoleerimine ja identifitseerimine

ELISA: ensüüm-immuunsorbtsiooni meetod

HAI: hemaglutinatsiooni inhibitsiooni test

TÄIENDAV INFO JA KONTAKTID

- Viroloogia-seroloogia osakond. Info telefonil 738 6111 või 50 66 687
- Molekulaaranalüüsi osakond. Info telefoni 738 6121

Koostatud: 18.12.2019

Koostanud: Triin Tedersoo